GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 80 — Rok I. | Włocławek, piątek 5 kwietnia 1946 roku. | Cena 2 złote

Austria jako producent ropy

Jeszcze przed niespełna 20 laty nikt w Austrii nie przypuszczał nawet, że najważniejszym surowcem tego kraju, będzie jego własna ropa. Nawet i geologowie austriaccy zapatrywali się sceptycznie na możliwość odkrycia większych złóż ropy w Austrii. Przebieg i rozwój tego przedstawia się niezwykle interesująco.

Pierwsze próby odkrycia ropy i gazu ziemnego przeprowadzono wprawdzie już w r. 1891 w Wels i Leoprechting obok Taufkirchen w Austrii Górnej, wyniki ich były jednak znikome. W Wels przeprowadzono z inicjatywy prywatnej dość niedołężnie około 100 wierceń w głębokości 200 do 300 metrów. W następstwie tego przeprowadził tam rząd wiercenia w latach 1913—1914. Utknęły one na głębokości 1048 metrów na natrafionym granicie, nie dając żadnych rezultatów. Podobny los spotkał dalsze próby wierceń w r. 1944 obok miasta Wels, które znowu utknęły w głębokości 1246 metrów. Otrzymano tylko gaz ziemny, który zużytkowuje się po dziś dzień dla samochodów.

Próby wydobycia ropy obok Taufkirchen dały rezultaty bardzo skromne. Dopiero obecnie przystąpiło jedno prywatne przedsiębiorstwo do prób wydobycia ropy z tego terenu, przy wybitnej pomocy okupacyjnych władz amerykańskich. Mianowicie geologowie są tego zdania, że cały teren t. zw. Alpenvorland, począwszy od granicy Bawarii, na północ od lewego brzegu Dunaju, aż do granicy Czechosłowacji w okolicy Mistelbach, należy do terenów, które powinny dać wielkie ilości ropy. Do terenu tego przylega odcinek zwany Inner Alpines Wiener Becken, należący już dzisiaj do terenu produkującego ropę. Pierwsze odkrycia ropy przeprowadzono na tym terenie w Gbely, to jest w słowackiej części całości geologicznej wymienionego terenu, co się stało bodźcem do energicznych poszukiwań ropy na austriackim odcinku tego terenu geologicznego. Wiercono więc w Windisch-Baumgarten oraz w Zistersdorf w r. 1930. Po czterech latach osiągnięto już rezultaty pozytywne i to takich rozmiarów, że Zistersdorf wraz z okolicą stała się w r. 1938 poważnym ośrodkiem produkcji ropy austriackiej.

Po zajęciu Austrii, Niemcy włożyli w przemysł naftowy tego kraju olbrzymie kapitały, pragnąc zapewnić sobie na okres wojny odpowiedni kontyngent ropy. Osiągnęli oni już wkrótce produkcję ropy w wysokości 1.200.000 t. rocznie. Złoża ropne w Zistersdorfie znajdują się w głębokości 1000—1500 metrów. Odkrycia złóż tych dokonano jedynie przez zastosowanie metod badań geologicznych, gdyż na terenie tym brak było jakichkolwiek śladów zewnętrznych ropy, lub też gazów ziemnych. Odegrała przy tym wielką rolę geofizyka, wraz z jej całym najmodniejszym aparatem, nie wyłączając dokonania np. sztucznych wstrząsów ziemi, co przyczyniło się do szybszego odkrycia bogatych złóż ropnych w terenie Zistersdorfu. Podobne metody zastosowano na całym odcinku południowym Zistersdorfu, na t.zw. Steinbergbruch. Teren ten uznany został za wielki rezerwuar złóż ropnych. Powodem istnienia wielkiej ilości ropy na tym terenie były wiercenia w Gösting-Feld, następnie w Ragfeld oraz w Rag w r. 1937. Na północny zachód od tych miejscowości odkryto w następstwie poszukiwań bardzo bogate złoża ropne w Gaiselberg. Na północny wschód od Rag-Gösting rozciąga się największy teren złóż ropnych w Austrii, na linii Hauskirchen—St. Ulrich—Van Sickle o długości 6 kilometrów. Należą do niego bogate złoża w Maustrenk oraz w Scharfeneck.

W północnej części wymienionego poprzednio terenu Steinbergbruch odkryto i zorganizowano produkcje gazu ziemnego w Alt-Lichtenwarth, zużywając go do zaopatrywania miasta Wiednia.

W następstwie dalszych poszukiwań dowiercono się gazów ziemnych w Mihlberg o niezwykle dużej produkcji. Również i w Sulz znaleziono gaz, natomiast tylko ślady ropy. Tuż obok Wiednia w miejscowości Aderklaa, leżącej w odległości 30 km na północny wschód od stolicy Austrii, natrafiono w głębokości 2450 mtr. również na bardzo bogate źródła gazu ziemnego, który przeznaczono także do użytku Wiednia.

Jest bardzo charakterystyczne, że w przeciwieństwie do odkrytego bogactwa złóż i źródeł ropy i gazu ziemnego na północ od Dunaju w Austrii Dolnej, teren południowy lewego brzegu Duaju wykazuje minimalne ślady zarówno ropy, jak też i gazu ziemnego. W r. 1945 dowiercono się jedynie gazu ziemnego w Oberlaa, na południowym krańcu Wiednia, jednak produkcja jego wyczerpała się już w krótkim czasie. Przeprowadzone głębokie wiercenia w Scwadorf i Enzersdorf, na wschód od Wiednia, nie dały żadnych rezultatów. Pomimo to przeprowadzono szczegółowe badania geologiczne i geofizyczne na całym terenie t. zw. Inner Alpines Wiener Becken, włączając w to również teren Styrii wraz z zagłębiem Grazu. Dokonano jednak dotychczas jedynie jednego wiercenia głębokiego w Mureck, które nie dało żadnych rezultatów. Geologowie austriaccy są jednak zdania, że dalsze poszukiwania na tym terenie pozostaną uwieńczone pomyślnym skutkiem.

Wielką wagę przywiązują geologowie austriaccy szczególnie do całego terenu, rozciągagającego się od Salzburga aż po Wiedeń, włącznie z t.zw. Laskiem Wiedeńskim. Teren ten o maksymalnej szerokości 30 km tworzy właściwe podnóża Alp, dochodząc do kilkuset metrów wysokości. Zwie się on Sandsteinzone, albo też Flychszone. Znaleziono tam już ślady ropy. Teren ten przedstawia jednak znaczne trudności w przeprowadzeniu badań, a to ze względu na istniejącą wielką nierówność terenową i związaną z tym nierówność pokładów. W razie odkrycia ropy, lub gazu ziemnego w tym górzystym terenie, ropny przemysł austriacki stanąłby w obliczu nowych i ciężkich trudności natury technicznej, a to ze względu na wydobywanie go w terenie górzystym, jak też ze względu na konieczność założenia odpowiednich środków komunikacyjnych.

B.

Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK, 4. 4. Z 15 minutowym opóźnieniem respoczęło się posiedzenie Rady Bezpieczestwa w Nowym Jorku. Delegacja radziecka zgodnie ze swym oświadczeniem nie przybyła na posiedzenie. Przewodniczący dr Kuo Fai Chi odczytał pismo jakie otrzymał od ambasadora radzieckiego w Waszyngtonie Andrzeja Gromyko. W piśmie tym ambasador Gromyko podał do wiadomości Rady Bezpieczeństwa następujące informacje.

Rokowania doprowadziły już do porozumienia w sprawie wycofania wojsk radzieckich z Persji. Problem ewakuacji wojsk radzieckich został rozwiązany przez wzajemne porozumienie obu rządów. Inne zagadnienia nie mają zasadniczego związku ze sprawą wycofania wojsk radzieckich.

Zagadnienia koncesji naftowych, względnie wspólnego towarzystwa akcyjnego zostało rozwiązane w roku 1944 niezależnie od sprawy wycofania wojsk.

Następnie przewodniczący odczytał pismo ambasadora perskiego w Waszyngtonie Husseina Ala, że rząd radziecki przesłał rządowi perskiemu 3 memoranda, które zostały doręczone.

Pierwsze memorandum dotyczy wycofania wojsk radzieckich z Persji. Po otrzymaniu tego memorandum został rząd perski poinformowany, że wycofanie nastąpi o ile nie zajdą nieprzewidziane okoliczności.

Drugie memorandum radzieckie zawiera projekt utworzenia radziecko-perskiego towarzystwa dla eksploatacji pól naftowych.

Trzecie memorandum dotyczy sprawy autonomii Aserbejdżanu.

Po odczytaniu tych pism oświadczył Hussein Ala w odpowiedzi na pytania Byrnesa co następuje:

„Jeżeli przedstawiciel Związku Radzieckiego cofnie zastrzeżenia, że ewakuacja wojsk radzieckich nastąpi o ile nie zajdą nieprzewidziane okoliczności oraz jeżeli rząd radziecki złoży Radzie Bezpieczeństwa zapewnienie, że ewakuacja wojsk radzieckich nastąpi bezwarunkowo do dnia 10 maja r. b. wówczas Persja nie będzie nalegała na rozpatrywanie tej sprawy".

Celem wręczenia członkom Rady Bezpieczeństwa pism odczytanych na ostatnim posiedzeniu odroczono obrady do dnia następnego.

Po wyborach w Grecji

LONDYN, 4. 4. W londyńskich kołach politycznych zwraca się uwagę na to, że grecki minister spraw wewnętrznych w nocy kazał powstrzymać obliczenia głosów. Dotychczas nie są znane przyczyny tego zarządzenia, które po kilku godzinach zostało cofnięte.

W wyniku ostatnich obliczeń podano następujące wyniki wyborów w 3005 obwodach wyborczych (na ogólną ilość 3205):

Populiści: 557.909, — centrum: 344,598, — partia liberalna: 142,038, — partia generała Zervasa: (org. ORG „Ch") 25.051.

Ruch oporu w Hiszpanii

WASZYNGTON, 4. 4. Agencja United Press donosi, iż w Katalonii wzrasta ruch opozycyjny przeciwko rządowi generała Franco. Ruch oporu w Madrycie nosi nazwę „Demokratycznego zjednoczenia narodowego" i posiada rozgałęzioną sieć organizacji w miastach prowincjonalnych. Przygotowuje się on do oswobodzenia Hiszpanii spod jarzma terroru faszystowskiego.

Z powodu głodowych racji żywnościowych niezadowolenie z generała Franco wzrasta z dnia na dzień.

Udział w Pożyczce Odbudowy Kraju jest sprawą honoru i sprawą obowiązku wobec ojczyzny

Oświadczenie Leona Bluma

WASZYNGTON, 4. 4. Nadzwyczajny ambasador Francji do spraw finansowych i gospodarczych w USA Leon Blum, oświadczył na konferencji prasowej, że kryzys „nadprodukcji" taki jaki miał miejsce w roku 1939 będzie groził Stanom Zjednoczonym za 4 — 5 lat.

Stany Zjednoczone powinny nadwyżkę swojej produkcji użyć na pomoc dla Europy, aby w przyszłości rynki europejskie mogły wchłonąć nadmiar towaru w czasie kryzysu.

Odpierając zarzut, że zagraniczne pożyczki wywołały inflację w USA, Blum zaznaczył, że dobrobyt, tak jak pokój nie może panować w jednym kraju niezależnie od ogólnej sytuacji międzynarodowej.

Blum oznajmił, że omawiał z władzami amerykańskimi sprawę dostawy żywności dla Francji, po drugie zwrócił się do władz USA o dopomożenie Francji w tym, aby nadwyżka węgla niemieckiego była rozdzielona pomiędzy kraje zniszczone przez niemców, po trzecie stara się on o zakup lub długoterminowe wydzierżawienie statków amerykańskich, które stoją bezczynnie naskutek braku załóg.

Blum oświadczył, że stara się pozatym o uzyskanie kredytu, gdyż Francja pragnie pracować, ale potrzebne jej są surowce i narzędzia oraz pomoc sojuszników. Wielki francuski program odbudowy ma na celu takie wyposażenie przemysłu oraz rolnictwa, aby w roku 1950 Francja osiągnęła przedwojenny poziom produkcji i mogła import opłacać dochodami ze swego eksportu.

Odmawiając podania dokładnych liczb, Blum oświadczył, że wszystkie francuskie zasoby zagraniczne, złoto oraz waluty zostaną użyte do sfinansowania programu odbudowy.

Przed rocznicą odzyskania Ziem Zachodnich

JELENIA GÓRA, 4. 4. Onegdaj wyruszyła z Jeleniej Góry sztafeta ze szkatułką zawierającą węgiel śląski, która zostanie wręczona Prezydentowi Krajowej Rady Narodowej ob. Bolesławowi Bierutowi.

Z Gdańska do Szczecina wyruszy sztafeta z bursztynem ziem pomorskich historycznym szlakiem Wojsk Polskich, przebytym w walkach przed rokiem.

Po przemówieniu premiera Czechosłowacji

WARSZAWA, 4. 4. Premier Czechosłowacji Firlinger wygłosił przemówienie, w którym powiedział, że Czechosłowacja dążyć chce do porozumienia z Polską. **Jednocześnie jednak premier Firlinger zaznaczył, że Czechosłowacja domaga się przyłączenia do niej ziemi Kładzkiej.**

Polska opinia z zadowoleniem przyjmuje propozycje zbliżenia obu narodów, jednak takie podejście do sprawy nie prowadzi tego zbliżenia na dobrą drogę. Sprawa tej ziemi jest, zdaniem polskiej opinii, przesądzona. Stanowisko nasze jest pod tym względem nieugięte. Ziemia ta jest odwiecznie polska i zamieszkała przez polskich rolników, którzy ją od wieków uprawiają.

Propaganda czeska nie przebiera w środkach jeżeli chodzi o te sprawy. Zaznaczyć należy, że na jednym z terenów, gdzie zarejestrowano tylko 358 Czechów zaledwie 8% było takich, którzy mogli się wykazać obywatelstwem czechosłowackim.

Ze strony polskiej wykazano jaknajdalej idącą dobrą wolę w kierunku nawiązania porozumienia. Po przemówieniu premiera Firlingera polska opinia gotowa jest wątpić, czy do tego porozumienia dojdzie.

Minister Bevin zmienił zdanie

LONDYN, 4. 4. Jak wiadomo minister Bevin uzasadnił konieczność przeprowadzenia w Grecji wyborów w dniu 31 marca i oświadczył, że kieruje się przede wszystkim chęcią umożliwienia żołnierzom brytyjskim przebywającym w Grecji powrotu do domu. Minister Bevin zapowiedział wycofanie wojsk angielskich z Grecji bezpośrednio po wyborach.

W dniu wczorajszym na posiedzeniu Izby Gmin minister Bevin oświadczył, że wycofanie wojsk z Grecji nie nastąpi tak długo, jak długo sytuacja w kraju tym nie zostanie wyjaśniona.

Poseł Labour Party, Seymours Cocks, zwrócił się w związku z tym do ministra Bevina z następującym pytaniem: „Czy należy to rozumieć w ten sposób, że wojska brytyjskie zostaną wycofane wtedy, gdy monarchiści będą już na tyle silni, że będą w stanie stłumić ruch robotniczy?".

Na pytanie to minister Bevin odpowiedział, że nie widzi żadnego związku między swymi wywodami a słowami posła Cocksa.

Pierwsze posiedzenie Trybunału Międzynarodowego

LONDYN, 4. 4. Agencja Reutera donosi z Hagi, że dnia 3 kwietnia odbyło się w pałacu pokoju pierwsze posiedzenie Trybunału Międzynarodowego.

Posiedzenie miało na celu zorganizowanie pracy Trybunału. Na porządku dziennym znajdują się sprawy wyboru członków Trybunału oraz wyznaczenie urzędników. Zostanie pozatym ustalona data uroczystej inauguracji prac Trybunału.

Min. Bevin jedzie do Egiptu

LONDYN, 4. 4. Brytyjski minister spraw zagranicznych Ernest Bevin podał do wiadomości, iż stanie na czele delegacji, która uda się do Egiptu w celu omówienia z rządem egipskim sprawy rewizji traktatu anglo-egipskiego z r. 1939. Wraz z min. Bevinem wezmą udział w pertraktacjach: minister lotnictwa lord Stansgate i ambasador brytyjski w Kairze Campbell.

Projekt nowych inwestycji

CHORZÓW, 4. 4. Biuro projektów urządzeń technicznych zadecydowało przebudowę wielkich pieców w hutach: „Kościuszko", „Bobrok" i „Florian", jak również budowę dwóch nowych wielkich pieców.

Równocześnie projektuje się zwiększenie walcowni w hucie Zawiercie oraz 4-ch innych.

W hucie „Florian" buduje się podstacje elektryczne o mocy 20 tys. wolt. W opracowaniu wstępnym jest projekt budowy nowej wielkiej huty przeróbki surowców.

Sprawozdanie z zebrania zarządu P. Z. Z. w Wąbrzeźnie

Ostatnio odbyło się w Wąbrzeźnie zebranie Zarządu PZZ Obwód Wąbrzeźno przy udziale prezesa, wicestarosty powiatowego oraz członków w liczbie 10 osób. Na zebraniu omówiono sprawę propagandy na rzecz PZZ przeprowadzoną w czasie od 3 do 10 kwietnia br. W tym celu wydano do społeczeństwa powiatu wąbrzeskiego odezwę, którą zredagował ob. Bączyński, referent propagandy PZZ W myśl projektu przedstawionego przez ob. Bączyńskiego postanowiono dokonać zbiórki pieniędzy we wszystkich przedsiębiorstwach i urzędach na terenie powiatu na listy składek. Do większych zakładów w celu zbierania składek wybrano prezesami PZZ ob. wicestarostę T. Schmidta, ob. Bączyńskiego, ob. Bułajewskiego i ob. Szymańskiego.

Do załatwienia sprawy pobierania 1 złotówki od biletów w kinach w Wąbrzeźnie, Golubiu i Chełmży wydelegowano prezesa Schmidta. Ponadto na zebraniu prezes Schmidt wystąpił z wnioskiem o uruchomienie wydawnictwa czasopisma na terenie powiatu jako środka publikacji wszelkich ogłoszeń i różnych artykułów wydawanych przez PZZ Oddział Wąbrzeźno.

Mecenas Bułajewski zreferował sprawę utworzenia oddziału przedstawień amatorskich przy PZZ.

(UW).

W sprawie konferencji pokojowej

LONDYN, 4.4. Brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych podało do wiadomości, iż we wtorek została wysłana nota do rządu francuskiego zalecająca wystosowanie zaproszeń do 21 państw na konferencję pokojową, mającą się rozpocząć w Paryżu dnia 1 maja.

Zlikwidowanie band

WARSZAWA, 4. 4. Od dłuższego czasu w okolicach podwarszawskich grasowały bandy rabusiów, które dokonywały napadów.

Milicja Obywatelska przystąpiła do planowej akcji zlikwidowania tych czterech band grasujących z bronią w ręku na terenach Bródna, Wawra, Anina, Miłosnej i częściowo w okolicach Zakroczymia i w powiecie płońskim.

Dzięki energicznym krokom bandy te zostały zlikwidowane bez żadnych strat ze strony Milicji. Zaznaczyć należy, że znaczną pomocą była akcja społeczeństwa, które przez informacje ułatwiła ujęcie rabusiów.

Abdykacja Wiktora Emanuela

RZYM, 4. 4. Jak donosi dziennik socjalistyczny „Avanti", król Wiktor Emanuel II zamierza abdykować w celu uratowania ustroju monarchistycznego we Włoszech.

Cel Pożyczki Odbudowy

WARSZAWA, 4. 4. Prezes Naczelnego Komitetu Obywatelskiego Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju, Karol Popiel podzielił się z przedstawicielem PAP m. in. następującymi uwagami: „W rozpisanej przez Rząd Premiowej Pożyczce Odbudowy Kraju widzę kilka istotnych momentów. Pierwszy to — zjednoczenie wszystkich Polaków dokoła konkretnego hasła odbudowy. Przed naszym pokoleniem stanęły zadania, które wystarczyły by na kilka pokoleń. Praca ta musi być wykonana jak najszybciej, jeśli chcemy żyć normalnym życiem państwowym, musimy ją wykonać wszyscy, niezależnie od tego do jakiej partii, klasy, warstwy, czy grupy społecznej należymy. I pracę tę wykonamy.

Powodzenie Pożyczki Odbudowy Kraju będzie wyrazem woli życia i ma ogromne znaczenie na przyszłość. Proszę mi wierzyć, że to jest jedyny argument, który przemawia do zagranicy. Po pierwszej wojnie światowej również nie odrazu uzyskaliśmy kredyty zagraniczne. Trzeba było wielu lat pracy, trzeba było własnym wysiłkiem stworzyć Bank Polski, ustabilizować walutę. To samo jest obecnie. Jeśli pokażemy światu, że potrafimy istotnie sami wiele zdziałać z pewnością uzyskamy środki z zewnątrz".

Porozumienie mocarstw

LONDYN, 4. 4. Znany dziennikarz brytyjski Vernon Bartlett twierdzi na łamach pisma „News Chronicle", iż wkrótce odbędzie się w Paryżu konferencja ministrów spraw zagranicznych 5 mocarstw. Zdaniem Bartletta, sekretarz stanu Byrnes polecił nowemu ambasadorowi Stanów Zjednoczonych w Moskwie, gen. Badel Smith porozumienie się w tej sprawie z Generalissimusem Stalinem. Rząd Wielkiej Brytanii skorzysta chętnie z każdej okazji, dającej możność wyjaśnienia panującego obecnie braku wzajemnego zaufania. Konferencja ministrów spraw zagranicznych stanowiłaby wstęp do konferencji pokojowej i dowód ścisłej współpracy mocarstw.

Katastrofa samochodu

POZNAŃ, 4. 4. Jak się dowiadujemy na szosie poznańskiej wydarzyła się wczoraj katastrofa samochodu, wiozącego z Poznania do Warszawy ekipę polską na reprezentacyjny mecz footbalowy z Francją. Z Warszawy ek pa polska miała się udać w najbliższych dniach samolotem do Paryża.

Na zakręcie szosy szofer stracił panowanie nad kierownicą, powodując wypadek. Bliższych szczegółów na razie brak.

W katastrofie został zabity na miejscu znany piłkarz polski Grześniak. Jadący obok niego prof. Ciszewski ma połamane nogi, 6 innych piłkarzy jest ciężko rannych.

Szkodliwa plotka

WARSZAWA, 4. 4. W różnych punktach kraju rozpuszczane są plotki o zamierzonej przez władze konfiskacie odbiorników.

Szeptana propaganda próbuje skłonić radioabonentów do zrezygnowania z legalnego słuchania radia i ukrycia odbiorników.

Na skutek tej akcji, która ogniskowała się początkowo w woj. białostockim, zaczęły mnożyć się wypadki wycofywania odbiorników z rejestracji. Akcja ta w dalszym ciągu przybiera na sile.

Rzecz prosta, wszystkie rozsiewane na ten temat pogłoski są fałszywe. Przeciwnie, w chwili obecnej trwają intensywne prace nad przyśpieszeniem radiofonizacji kraju wszystkimi dostępnymi środkami.

Cel rozsiewanych plotek wydaje się tylko jeden: Pozbawić ludność przede wszystkim dalszych okolic kontaktów ze środkami naszej informacji i kultury.

Komitety dla spraw Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju

Akcję organizowania Komitetów Obywatelskich dla spraw Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju w powiecie toruńskim rozpoczęto zwołaniem posiedzenia organizacyjnego Komitetu Powiatowego, które odbyło się w Chełmży z udziałem osobistym Starosty Powiatowego ob. Zbigniewa Gordona.

Po ukonstytuowaniu się Powiatowego Komitetu Obywatelskiego, odbyły się na terenie miasta Chełmży i 9 gmin powiatu, przynależnych do Rejonu Urzędu Skarbowego w Chełmży, zebrania organizacyjne lokalnych komórek obywatelskich.

W akcji tej brali udział: z ramienia starosty — wicestarosta ob. Zakrzewski oraz kierownik Urzędu Skarbowego w Chełmży ob. Rydlewski i jego zastępca ob. Stanowski.

Referaty wygłosili: wicestarosta ob. Zakrzewski i ob. Rydlewski. W akcji tworzenia Komitetów Obywatelskich Pożyczki Odbudowy Kraju brali udział wszyscy czołowi przedstawiciele Organizacji Gospodarczych, Społecznych, Partii Politycznych, Handlu i Rzemiosła, Związku Samopomocy Chłopskiej, Kierownicy Szkół oraz Sołtysi i Przewodniczący Rad Narodowych i Sekretarze Gmin.

Niemcy budują Warszawę

Przy odbudowie Warszawy będą pracować jeńcy niemieccy, dla których przygotowuje się już baraki na terenie Pola Mokotowskiego.

Nowy rozkład jazdy

GDAŃSK, 4. 4. W związku z wprowadzeniem nowego rozkładu jazdy od 15 maja b. r. Dyrekcja zamierza zwołać konferencje przedstawicieli instytucyj społecznych, samorządowych itp., celem omówienia na miejscu wszelkich potrzeb komunikacyjnych tut. DOKP.

Wobec powyższego Dyrekcja zwraca się z prośbą o przygotowanie na czas potrzebnego materiału.

O terminie oraz miejscu odbycia konferencji Dyrekcja powiadomi.

Lojalny stosunek

W dniu 25 marca br. odbyła się w Ministerstwie Aprowizacji i Handlu pod przewodnictwem Dyrektora Departamentu Handlu ob. Ryńcy konferencja z udziałem przedstawicieli sfer gospodarczych w sprawie ograniczeń spożycia mięsa, wędlin i ciast.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele: Centrali Zrzeszeń Przemysłu Gastronomicznego, Zrzeszenia Warszawskiego Przemysłu Gastronomicznego, Cechu Warszawskich Cukierników oraz poszczególnych przedsiębiorstw gastronomicznych.

Na konferencji zostały szczegółowo omówione wprowadzone ograniczenia spożycia przy czym podkreślono, że dalsza jednolita postawa przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego w walce z nielegalnym spożywaniem w dnie bezmięsne, względnie bezciastkowe, jest konieczna dla prowadzenia akcji.

W toku konferencji została zwrócona specjalna uwaga na konieczność przestrzegania przez wszystkie zakłady gastronomiczne wprowadzonego zarządzeniem Min. Aprowizacji i Handlu ograniczonego jadłospisu oraz rozważoną była sprawa zmniejszenia wogóle wszystkich porcji daniowych, które dotychczas powszechnie w Polsce są zbyt duże i rażąco odbiegały od dań zagranicą. Ustalono, że zagadnienie zmniejszenia dań zostanie przepracowane przez Centralę Zrzeszeń Przemysłu Gastronomicznego, która złoży w tej sprawie swe wnioski. Zebrani przedstawiciele sfer gospodarczych zostali poza tym poinformowani, że zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Aprowizacji i Handlu będzie zapoczątkowana już od 26 marca rb. kontrola administracyjna i społeczna w zakresie stosowania się przedsiębiorstw gastronomicznych i handlowych oraz szerokiego ogółu społeczeństwa do obowiązujących ograniczeń. Ustalono przy tym, że na terenie całego Państwa specjalna uwaga zostanie zwrócona również na drobne przedsiębiorstwa, w których częstokroć próbuje się obchodzić obowiązujące przepisy o ograniczeniach spożycia, stosując formy dzikiego, niekontrolowanego handlu. W akcji tej zrzeszony przemysł gastronomiczny w Polsce zobowiązał się dopomagać czynnikom rządowym drogą przeprowadzenia kontroli w terenie we własnym zakresie i informowanie właściwych władz aprowizacji i handlu o zauważonych nadużyciach. Władze te zgodnie z poleceniem Ministerstwa będą z całą energią ścigać winnych i likwidować placówki dzikiego handlu.

Na zakończenie konferencji przedstawiciel Centrali Zrzeszeń Przemysłu Gastronomicznego złożył oświadczenie, że zrzeszony przemysł gastronomiczny w Polsce w dalszym ciągu będzie jak najlojalniej współpracował z czynnikami rządowymi w akcji ograniczenia spożycia.

Ludwik Christians został odwołany

WARSZAWA, 4. 4. Prezes Głównego Zarządu Polskiego Czerwonego Krzyża Ludwik Christians został odwołany ze swego stanowiska. Na jego miejsce został powołany wiceprezes dr medycyny Bronisław Kostkiewicz.

Szczepić noworodki

Szczepić się powinno w zasadzie wszystkie noworodki bez wyjątku. W pierwszym rzędzie jednak te, które pochodzą od rodziców chorych na gruźlicę, względnie przebywających w wspólnocie mieszkaniowej z osobami chorymi. Szczepienie musi być wykonane w pierwszych dniach po urodzeniu najdalej do 10-go dnia życia dziecka.

Państwowy Zakład Higieny (Warszawa, Chocimska 24 — dr Saski) wytwarza narazie szczepionkę doustną.

Niebawem Państwowy Zakład Higieny rozpoczyna również produkcje szczepionek naskórnych.

Z dorosłych wine być szczepione wszystkie osoby tuberkuliono-ujemne. W pierwszym rzędzie kandydaci do zawodu pielęgniarskiego i lekarskiego oraz młodzież przedpoborowa.

PZH wytwarza szczepionke BCG już od trzech miesięcy ze szczepu, sprowadzonego przez dra Telatyckiego z istytutu Pasteur'a w Paryżu. Ze względu na 10-dniową ważność szczepionki należy ją zamawiać na 2 tygodnie przed wykupieniem z PZH telegraficznie, z podaniem daty przybycia po odbiór i odbierać osobiście lub przez upoważnioną osobę w samym PZH. Zamówienia zbiorowe mogą pochodzić wyłącznie od placówek położniczych (szpitale), lekarzy i dyplomowanych położnych. Dotychczasowy koszt szczepionki 30 zł.

W dziedzinie lecznictwa gruźlicy publiczność idzie nieraz na lep rewelacji o nowych niezawodnych lekach. Nadzieje kończą się rozczarowaniem wyczerpaniem finansowych środków, utratą zaufania do lekarzy i ucieczką do znachorów.

Spółdzielczy aparat kredytowy odradza się

Na 21 stycznia rb. było już czynnych 1.016 spółdzielni oszczędnościowo - pożyczkowych. (Banków Ludowych, Spółdzielczych, Kas Stefczyka).

Na 1 marca r. b. liczba ta wzrosła o dalsze 50 placówek.

Suma bilansowa ze 117 milionów na 30 września r. ub. wzrosła do 209 milionów na 31 grudnia r. ub.

Największy wzrost wykazują lokaty na rachunkach bieżących. Łącznie z wkładami oszczędnościowymi wynoszą one 101 milionów.

Pożyczki udzielone członkom wzrosły z 68 milionów na 128 milionów.

Własne kapitały wynoszą ponad 45 milionów, a liczba członków przekroczyła już pół miliona.

Na tak zwanych terenach pomarkowych pod względem ilości czynnych już spółdzielni przoduje Okręg Poznański obejmujący 42 powiaty. Skolei idzie Okręg Toruński obejmujący 20 powiatów i Gdański 14 powiatów.

Okręgi Olsztyn, Wrocław, Koszalin organizują pracę w zakresie spółdzielni kredytowych.

Nasilenie prac organizacyjnych w ostatnim okresie znacznie się wzmogło. (S)

Wspólnymi siłami!

„W jednej ręce trzymał miecz, w drugiej kielnię, — mieczem opędzał się od Krzyżaków“ — tak mówią dzieje o biskupie Golanczewskim, założycielu i budowniczym katedry naszej. Człowiek niezłomnej woli, rycerskiego ducha nie ugiął się pod brzemieniem, nie dał się złamać przeciwnościom losu, ale doprowadził dzieło swoje do końca — wzniósł mury świątyni na chwałę Boga i na świadectwo niespożytej kultury polskiej, której wiekopomne dzieło w postaci różnych dzieł sztuki porozrzucane są po całej naszej ziemi.

Minęły setki lat, przewinęły się przez nasze ziemie setki pokoleń, — przepłynęły różne burze i nawałnice, — mury katedry stoją niezłomnie... Czegoż to one nie oglądały? Stare Piastowskie czasy, potęgę Polski Kazimierzowskiej, — wzrost chwały i świetlaną przeszłość czasów Jagiellońskich, — powolny upadek i korupcję za królów elekcyjnych — wreszcie grom za gromem i długie lata jarzma i niewoli. — Wreszcie ziszczenia marzeń naszych ojców rok 1918, a potem straszny 1939 rok.

Na sześć blisko lat zawarły się bramy, umilkły dzwony, — hitlerowska hydra rozsiadła się w prastarych murach, — bezczeszcząc przybytek Pański, — starą świątynię, miejsce modłów i chwały Bożej tylu pokoleń, — stała się siedliskiem i zbiorowiskiem rupieciarni niemieckiej i ukrytych planów, a vis a vis, jak na urągowisko rozsiadło się uosobienie wszystkich zbrodni i tortur, — policja kryminalna.

Aż wreszcie... przyszedł dzień, kiedy rozwarły się bramy świątyni naszej bazyliki. — Wiekopomny to był i niezapomniany w dziejach Włocławka dzień, — kiedy poraz pierwszy po tylu latach rozdzwoniły się radośnie dzwony, zabłysły jeszcze światła, a z tysiącznych piersi popłynęło radosne: „Te Deum“.

Długie lata okupacji i zaniedbania nie pozostały jednak bez śladu na sędziwym, bo setki lat liczącym organiźmie naszej katedry. Brak konserwacji, działania wojenne, wpływy atmosferyczne, a wreszcie ostatnia wichura wykazały dobitnie, że katedrze naszej potrzeba na gwałt kuracji, trzeba zabiegów, któreby zapobiegły katastrofie i pozwoliły ocalić ten wspaniały pomnik naszej przeszłości i kultury.

Któż jednak ma się podjąć tej akcji, skąd wziąć fundusze na cel, który w dzisiejszych czasach nie jest bynajmniej jedyną potrzebą kraju?

Postać bohaterskiego biskupa, założyciela katedry staje przed nami, jak żywa. Wśród walk, napadów, grabieży krzyżackich stał z kielnią i budował, — stał, jak ten mur niezłomności przeciwko germańskim zakusom — obraz triumfującego i zwycieskiego ducha nad ciemnotą i barbarzyństwem — na przestrzeni dziejów postać rycerza, symbol odporności kultury słowiańskiej.

Czyż pozwolimy, aby dzieło jego rozpadło się w proch i uległo zagładzie?

Czyż nie jest naszym świętym obowiązkiem w dzisiejszych zwłaszcza czasach, kiedy własnymi oczami oglądaliśmy pochód barbarzyństwa ocalić póki jeszcze czas przybytek Pański wytwór Kultury naszych dziejów?

Nie ma chwili czasu do stracenia, sprawa jest ważna i poważna. Tylko wspólnymi siłami możemy przyczynić się do wielkiego dzieła odbudowy Katedry.

Maria Woźnicka.

RYTM KUJAW

Brześć Kujawski

Młodzież nasza tragiczne przeżyła okupację hitlerowską. Wiele nieletnich dzieci spędziło swój wiek najpiękniejszy przy ciężkiej pracy fizycznej na wrogiej ziemi.

Pamiętam doskonale te chwile, kiedy młodzież szła pierwszy raz po wojnie do szkoły. Ze wszystkich uczniowskich twarzy, począwszy od siedmiolatków a skończywszy na 17-letnich młodzieńcach, biła wielka radość i miłość do polskiej szkoły.

Wielu uczniów ze szkoły powszechnej uczęszcz- już od kilku miesięcy do szkół średnich we Włocławku. Z Brześcia Kuj. i okolic pobiera naukę w tych szkołach poważna ilość młodzieży. Nie wszyscy z nich mogą sobie pozwolić na stancję lub internat we Włocławku. Znaczna część musi codziennie dojeżdżać do szkoły i znosić niewygody podróży, które są poważne.

Byłem niejednokrotnie świadkiem, jak odnosi się niektóry pasażerowie do młodzieży szkolnej. Stosunek ten jest moim zdaniem bardzo niewłaściwy lub wręcz szkodliwy a nawet jak nieraz stwierdziłem — ordynarny.

Jest coprawda wagon z napisem: „Dla uczniów", ale w praktyce jeździ w nim każdy. Mało tego. Wielu pasażerów w wagonie uczniowskim często stara się o umoralnianie uczniów lub pouczanie o „właściwym" zachowaniu w bardzo niekulturalny sposób i zgoła niecenzuralnymi słowami.

Nic dziwnego, że uczniowie odnoszą często wrażenie, jakoby byli ludźmi nikomu niepotrzebnymi, źle widzianymi przez społeczeństwo.

Wielkie oburzenie wśród pasażerów, którym dobro naszej młodzieży leży bardzo na sercu, wywołał fakt niewłaściwego i bardzo brutalnego zachowania się milicjanta kolejowego w stosunku do jednego z uczniów szkoły średniej w dniu 28. 3. br.

Jeżeli rzeczywiście któryś z uczniów źle się gdzieś zachowa, to nie należy moim zdaniem szarpać go, grozić karabinem czy aresztem, lecz załatwić to w sposób poważny i właściwy.

Wojna zdemoralizowała nasz naród a przynajmniej poważną jego część, nie oszczędzając młodzieży. Szkoła wzięła na swe barki usunięcie skutków okupacji w tej dziedzinie, ale sama nie jest w stanie podołać temu olbrzymiemu zadaniu i musi tu przyjść z rzetelną pomocą społeczeństwo.

Trzeba dać naszej młodzieży odczuć, że jest ona dla nas wszystkich skarbem, który musimy strzec i pielęgnować w interesie całego narodu.

Szczególną troską i opieką otoczyć musimy młodzież szkół średnich, która ma zastąpić w najbliższej przyszłości zniszczone szeregi naszej inteligencji.

Powyższe uwagi nasunęły mi się w związku z obserwacją warunków podróży młodzieży, która dojeżdża codziennie pociągiem do Włocławka.

Aby polepszyć te warunki należałoby traktować wagon uczniowski jednakowo z wagonem służbowym dla obsługi kolejowej. Trzeba przyzwyczaić nareszcie nasze społeczeństwo do respektowania zarządzeń władz kolejowych czy też innych.

Napis na wagonie „Dla uczniów" musi być przestrzegany w praktyce.

Z.

Gmina Pieski

Gmina Piaski koło Lubrańca posiada bardzo sprężysty Zarząd Samopomocy Chłopskiej, który okazuje wiele energii w swoich zamierzeniach i poczynaniach szczególnie w dziedzinie Spółdzielczości.

Ostatnio dzięki tym staraniom zorganizowany został sklep żelazny z narzędziami, gdzie mieszkańcy okolicznie mogą nabyć różne narzędzia po cenach niższych niż gdzieindziej. Trzeba zaznaczyć, że bardzo czynny jest kierownik ob. Stefan Więcławski, który i w innych wypadkach przez swoją energię oraz pracę zdobył sobie uznanie okolicznych mieszkańców.

Tydzień Żołnierza Polskiego. W myśl uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów Okręgowego TPŻ okres czasu od 8 — 14 kwietnia został ogłoszony jako Tydzień Żołnierza. Celem tego tygodnia jest: a) Zacieśnienie współpracy społeczeństwa z Wojskiem Polskim. b) Utrwalenie w żołnierzu przekonania, że społeczeństwo o nim pamięta. c) Uzyskanie funduszów na urządzenie „Święconego" dla rannych i chorych żołnierzy, przebywających w szpitalach oraz udzielenie pomocy zdemobilizowanym żołnierzom-repatriantom, którzy nie otrzymali dotychczas pracy i znajdują się z rodzinami w ciężkich warunkach materialnych.

W związku z tym Zarząd Włocławskiego Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza zwraca się z apelem do całego społeczeństwa Kujaw o składanie darów indywidualnych oraz zbiorowych przez instytucje, związki, cechy, zakłady pracy i szkoły.

Dary zarówno w gotówce jak i w naturze przyjmowane będą za pokwitowaniem przez Zarząd TPŻ w Świetlicy RKU Włocławek, ul. 3-go Maja 27 (telef. 1-65) codziennie od 8 — 14 kwietnia br. w godz. od 10 do 12 i od 15 do 17.

„Państwowe Liceum i Gimnazjum Mechaniczne i Gimnazjum Elektryczne we Włocławku zbiera dane o byłych uczniach Gimnazjum Mechanicznego we Włocławku z 1939 roku, którzy zginęli podczas okupacji niemieckiej w walce o wolną i demokratyczną Polskę.

Dyrekcja prosi rodziców lub opiekunów powyższych uczniów o nadesłanie następujących danych: 1) Nazwisko i imię ucznia oraz klasę, 2) Data i miejscowość urodzenia, 3) Miejsce zamieszkania w 1939 r. 4) Dokładny opis okoliczności w jakiej zginęli.

Korespondencję należy kierować pod adresem Dyrekcji Państwowego Liceum i Gimnazjum Mechanicznego i Gimnazjum Elektrycznego we Włocławku, ul. Rolińskiego 2.

Ze Związku Młynarzy. Zarząd Związku Młynarzy podaje do wiadomości pp. Członków, że biuro Sekretariatu, mieszczące się nadal w gmachu Rady Związków Zawodowych, Słowackiego 1a, pokój Nr. 6, jest czynne we wtorki i czwartki od godz 11 do 3, a w soboty od 13 do 15.

Zarazem Zarząd prosi pp. Członków o uregulowanie zaległych składek.

W dniu 2.IV.46 r. otwarto puszkę zbiórkową PCK na posterunku M. O. w Boniewie. Puszka zawierała 729 zł. za które Oddział Włocławski Polskiego Czerwonego Krzyża serdecznie dziękuje Komendantowi Posterunku M. O. w Boniewie i ofiarodawcom.

ZŁOŻONE OFIARY:

Zarząd Oddziału Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci we Włocławku składa niniejszym podziękowanie za nadesłane ostatnio ofiary: Pracownicy Spółdzielni Robotniczej Przemysłu Skórzanego we Włocławku 770 zł., Ubezpieczalnia Społeczna we Włocławku 3000 zł., „Pochodnia" Spółdzielcza Księgarnia we Włocławku 4000 zł.

RADIO

SOBOTA, 6 kwietnia.

5.57 — Kiedy ranne wstają zorze.
Dziennik — 6.45, 7.45, 14.00, 19.30 i 23.00.
Poszukiwanie rodzin — 8.45, 21.30, 23.35.
Muzyka — 6.05, 6.30, 7.20, 7.50, 12.55, 16.30, 17.10, 19.00, 20.35 i 22.15.
Audycje specjalne — Gimnastyka — 7.10, Pieśni indiańskie — 12.20, Dla dzieci — 16.00, Dywizjon 303 — 17.55, Ludzie bezdomni — 20.00, Ofelia i Hamlet — 22.00.

Związek Sportowców Wędkarzy zawiadamia swych członków, że w dniu 14 kwietnia br. o godz. 15 w sali Rady Związków Zawodowych (Muzeum) odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zebranie. — Stawiennictwo obowiązkowe.

ZARZĄD.

Związek Sportowców Wędkarzy zawiadamia zainteresowanych, że łapanie ryb na wędki bez zezwolenia i legitymacji członkowskiej, traktowane będzie jako kłusownictwo i winni pociągani będą do odpowiedzialności karnej, a sprzęt rybacki będzie konfiskowany. Zaznacza się, że zapisy na członków Związku odbywają się w poniedziałki, środy i piątki każdego tygodnia w lokalu Rady Zw. Zaw. (Muzeum) od godz. 16 do 18 u skarbnika Związku ob. Krausego.

ZARZĄD.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział Zamiejscowy we Włocławku Oddział Cywilny obwieszcza, że w sprawie Nr. C. 87/46 z pozwu Feliksa Kaniewskiego p-ko Marii Kaniewskiej o rozwód, został wyznaczony adw. Maria Brodzikowska, zam. we Włocławku przy ul. Brzeskiej Nr. 27 kuratorem dla zastępowania nieznanej z miejsca pobytu Marii Kaniewskiej.

Kronika

DYŻURY APTEK:	Dzisiaj	Kalendarzyk słowiański
Dziś Pl. Wolności W TEATRZE Ziemi Kujawskiej W sobotę, o g 7-tej w. „NA WESOŁO"	PIĄTEK 5 KWIETNIA Wincentego	Borzywoja Słońce: wschód o godzinie 5.04 zachód o godzinie 18.15

W lusterku

Reprezentacja

Wiosna na łąkach : kwitną kwiaty,
u nas w Włocławku — stare piernaty...
Gdzie? Na balkonie, na pierwszym piętrze
tak jak bebechy wydarte z wnętrza.

Na pierwszym piętrze!... Dziwne zwyczaje:
dom numer 7, Trzeciego Maja,
o siedemnastej tak popołudniu,
reprezentacja naprawdę cudna!

Agapit.

Ze Związku Pracowników Administracji Państwowej. W dniu 5 kwietnia br. odbędzie się w Bydgoszczy walny zjazd okręgowy delegatów Zw. Zawodowego Pracowników Administracji Państwowej.

Ze strony Włocławskiego Oddziału Związku Pracowników Administracji Państwowej wyjeżdżają celem wzięcia udziału w zjeździe obywatele: Franciszek Zabłocki z Biura Zatrudnienia i Ryszard Stolp z Wydziału Przemysłowego Starostwa Grodzkiego.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł.
Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada. E — 12216 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8 do 12 i od 2 do 5-ej. W soboty od 8 do 12-ej.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4, Tel. 11-26. Redaktor: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo: Kolegium Redakcyjne.